

Aika: to 2.4.2020 klo 12-15

Paikka: Zoom <https://cscfi.zoom.us/j/586560165>

Osallistujat:

- Opetusneuvos Jukka Haapamäki (puheenjohtaja), opetus- ja kulttuuriministeriö
- ~~Opetusneuvos Matti Kajaste, opetus- ja kulttuuriministeriö~~
- Tutkimuksen kehittämisspäällikkö, Timo Taskinen Jyväskylän yliopisto (klo 13.30 asti)
- Tutkimuspäällikkö Seliina Päällysaho, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- ~~Kehittämisspäällikkö Minna Liikala, Terveystieteiden tutkimuskeskus ESTE~~
varalla kehittämisspäällikkö Marjut Vuorinen, THL
- ~~Ylilääkäri Ari Lindqvist, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri~~
- Tutkimuksen tietoasiantuntija Yrjö Lappalainen, Tampereen teknillinen yliopisto
- Palveluspäällikkö Anne Sunikka, Aalto-yliopisto
- Johtaja Marja Kylämä, Suomen Akatemia
- Ennakointipäällikkö Soile Ollila, Innovaatorahoituskeskus Business Finland
- ~~Tiedejohtaja Kalle Korhonen, Koneen Säätiö~~
- Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto
- Suunnitteluspäällikkö Janne Pölönen, Tieteellisten seurain valtuuskunta
- ~~Kehittämisspäällikkö Ari Leppälähti, Tilastokeskus~~
- Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska (sihteeri), CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Vierailijat:

- ~~Projektispäällikkö Erja Kortelainen, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus~~
- Projektispäällikkö Tiina Strengell, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Asialista

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12. Työjärjestys hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen [Liite 1](#)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Tilannekatsaus (Puuska ja Strengell) [Liite 2](#)

Esiteltiin tutkimustietovarannon osioiden tilannetta erityisesti tietosisällön suhteen.

- Webinaarit
  - Webinaari tutkimustietovarannosta järjestettiin 19.3. Webinaarissa esiteltiin Tutkimustietovaranto-hankkeen etenemistä. Webinaarin kohderyhminä olivat yliopistot, amk:t, tutkimuslaitokset ja muut tietoja tuottavat organisaatiot.
  - Tietojen toimittamista tutkimustietovarantoon ja siihen liittyvää tiedonvälitystä tulisi edistää edelleen organisaatioihin päin ja niiden sisällä.

- Toukokuussa järjestetään webinaari erityisesti tutkijan tiedoista ja ORCIDista.
- Julkaisut:
  - I-luokan (audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniset ohjelmat) julkaisujen määrittelyä edistetään tänä vuonna ja toteutusta ensi vuonna.
- Infrat:
  - Lomakkeella tuodut tiedot: Todettiin, että tietoja on kerätty esim. wordilla ja niiden laadussa voi olla puutteita, joten täytyy varautua, että tietoja täytyy parannella myöhemmin.
  - FIRI-rahoitettujen infrojen osalta on otettava huomioon, että rahoituspäätöksissä näkyy henkilön tiedoissa ainoastaan rahoituksen hakijan nimi. Hakijan rooli voi olla mikä tahansa, eikä se ole välttämättä infran yhteyshenkilö. SA:lla on kysytty lupa rahoituspäätöksen julkaisuun liittyen, mutta ei kysytä lupaa infratiedon julkaisuun. Täysin luotettavaa tietoa FIRI-rahoitetuista infroista saa ainoastaan vastuorganisaatioilta ja näiden pitäisi tuoda infrojen tiedot tutkimustietovarantoon.
  - Tässä vaiheessa perustietojen näyttämisen osalta ajatuksena oli, että FIRI – listausta pidettäisiin enemmän sytykkeenä, jolla saataisiin organisaatioita päivittämään tietoja. *Vanhan infrapankin tietojen osalta olisi tehtävä kierros, jossa kysytään erikseen organisaatioilta, onko infra toiminnassa ja onko tiedoissa päivitettävää.*
  - Aalto-yliopistolla on valmisteltu siirtoa xml-tiedostona. Aallon osalta on tarkoitus siirtää myös muutkin kuin SA:n rahoittamat infrastruktuurit, mikä oli myös alun perin toiveena.
- Tiede ja tutkimus lukuina -osio
  - Osia Tieteen tila -analyyseistä esitetään portaalissa. Suuri osa visuaaleista on jo toteutettu. Tavoitteena on saada julkistukseen mukaan myös uusimmat WoS-analyysit.
  - *SA käy analyysit vielä läpi, kun portaalin testiversio on valmis.*

4. Tutkijan tiedot -ryhmän edistyminen ja aikataulu (Puuska) [Liite 3](#)

- Tutkijan tiedot -ryhmä on kokoontunut noin kuuden viikon välein. Ryhmässä on keskusteltu tunnistautumisesta ja ORCID-tunnisteen on todettu olevan riittävä tutkijan tunnistautumiseen.
- Kansallinen neurokeskus on ollut yhteydessä ja kertonut kehittämästään portaalista. Sen kanssa on keskusteltu toiminnallisuudesta, jolla tutkijoiden tiedot voitaisiin myös toimittaa erikseen sovituille tahoilla. Neurokeskus voisi toimia tässä mahdollisena pilottina.
- Tietomallia päivitetään vielä ja se käydään läpi työryhmän seuraavassa kokouksessa.
- Tietojen siirtoa suunniteltu järjestelemällä kokouksia eri yliopistojen ja järjestelmätoimittajien kanssa.
- XML-tiedostosiirto on koettu useimmissa tietoja siirtävissä organisaatioissa helpoimmaksi, mutta aiheuttaa noin päivän viiveen tutkijoiden tietojen näkymiseen profiililyökalussa. Mahdollisena vaihtoehtona olisi REST API –rajapinta.
- Kysyttiin tarkempia tietoja keskusteluista Pure- ja SoleCRIS-järjestelmien käyttäjien kanssa. Pääasiallisena viestinä keskusteluista välittyi se, että tutkijatietojen siirto on toteutettavissa, mutta vaatii työtä organisaatiopäässä.
- Kerrottiin, että ammattikorkeakoulujen kanssa on käyty keskustelua myös Justuksen henkilöstöintegraatiosta, josta voitaisiin saada tutkijoiden perustiedot liitettäväksi

julkaisuihin. Tätä voisi hyödyntää tutkijan tietojen siirtämisessä tutkimustietovarantoon.,

- Vielä selvitettävänä kysymyksenä on toteutus niiden organisaatioiden osalta, joilla ei tutkimustietojärjestelmää käytössä.
- Aikataulussa täytyy ottaa huomioon erillislain valmistuminen, joka tarvitaan tutkijoiden tietojen siirtoa varten. Toiminnallisuuden käyttöönoton ajankohtaa suunniteltaessa on otettu huomioon, että se vaatii toimia tutkimusorganisaatioilta. Tutkijan tiedot ovat tärkeä osuus ja tutkijoiden turhautumisen vähentämiseksi palvelun olisi tärkeää olla helppokäyttöinen. Tiedonsiirron ja julkistuksen siirto on suunniteltu syksylle 2021, jotta mahdollisimman moni organisaatio olisi mukana ja saataisiin tutkija ja tiedonkäyttäjän näkökulmista käytettävä palvelu.
- Kommentoitiin, että Jyväskylän yliopistossa sisäinen päivitys tutkijatietojen osalta on työn alla, mutta aikataulu kuulostaa realistiselta.
- Aalto-yliopiston tutkijoiden tietoja on käytetty pilotoinnissa ja siellä ollaan tutkijan tietojen osalta pisimmällä. Pilottitoteutuksen speksit jaetaan myös muiden Pure-yliopistojen kanssa. Eri yliopistoilla järjestelmät voivat erota jonkin verran, mutta pilottitoteutuksesta saa todennäköisesti hyvän pohjan toteutukselle.
- Jatkon osalta edetään siten, että alkusyksystä 2020 jaetaan suunnitelmat organisaatioille, jotta ne voivat käynnistää toteutusta omassa päässään.

5. Tutkimustietovarannon tietosuojaseloste (Haapamäki) Liite 4

- Tietosuojailmoituksessa on mainittu yhteisrekisterinpitäjyydestä OKM:n ja muiden organisaatioiden kesken.
- Tietosuojailmoitus koskee käytännössä portaaliin liittyviä lokitietoja sekä niitä tutkimustietovarannossa olevia tietoja, joihin sisältyy henkilötietoja.
- Erillislain valmistuttua tietosuojailmoitusta tullaan muokkaamaan.
- Tietosuojailmoitus tulee näkyviin portaaliin ja sisältää myös linkit yhteisrekisterinpitäjien tietoihin.
- SA käy dokumentin vielä läpi oman tietosuojavastaavansa kanssa.

6. Portaalin demo ja testausaikataulu (Strengell) [Liite 5](#)

- Kysyttiin, mitä käytännössä tarkoittaa julkinen testaus. On ajateltu, että testiportaali on kaikille käyttäjille avoin, mutta tietoa testauksesta jaetaan tiedoksi vain rajoitetusti.
- Kysyttiin, kuinka paljon muutoksia on tehty edelliseen versioon nähden? Viimeisen kuukauden aikana on hiottu erityisesti yksityiskohtia eri portaalin osa-alueiden osalta.
- Kommentoitiin yleistä mielikuvaa portaalista, että kuukauden takaisen testauksen perusteella jäi vaikutelma, että portaali ei sovellu analyysiin. Toivottiin työkalua tarkempiin analyysiin. Kommentoitiin, että viimeisen kuukauden aikana on jonkin verran kehitetty toiminnallisuutta siten, että esimerkiksi Open Access –julkaisujen lukumäärät on helposti saatavilla. Portaalin hakutoimintoa, kuten Juuliakaan, ei kuitenkaan tulisi käyttää varsinaiseen analytiikkaan, vaan siihen tulisi kuitenkin käyttää esim. Vipusta, jossa vahvistettua tilastotietoa. Avoimen tieteen monitorointia edistetään yhteistyössä TSV:n Avoimen tieteen koordinaation kanssa, ja siihen mahdollisesti kehitetään omaa osiota portaaliin.
- Juulia kehitettäessä selvitetty, mikä houkuttelisi käyttäjiä uudelleen palveluun. Siinä yhteydessä tullut esiin tutkijoiden tiedot. Tutkijoiden tietojen tärkeys, mm. asiantuntijatietojen haku on tullut esiin myös tutkimustietovarannon tarpeita kartoitettaessa. Tämän toteutus ajoittuu kuitenkin vasta ensi vuoteen.

- Jatkuvasti päivittyvät tiede-uutiset voisivat olla jopa näkyvämmiin esillä ja siten houkuttelisivat käyttäjiä käyttämään uudestaan.
- Miksi käyttäjä tulisi katsomaan tietoja? Ehdotettiin, että uusimmat hankkeet ja uusimmat julkaisut voisivat myös olla etusivulla esillä. Idea kuulostaa hyvältä, CSC ottaa asian selvitetäväksi.
- Kysyttiin, mihin ”muu tutkimustoiminta” viittaa. Sovittiin, että *otsikoksi muutetaan ”muut tutkimusaktiviteetit”*
- Yhden oikopolun toivottiin vievän suoraan julkaisuihin. *Muutetaan julkaisut ”Etsi ja löydä” –oikopolun tilalle.*
- Kommentoitiin, että eniten esillä tulisi olla niiden tietojen, joita portaalista haetaan. Tutkijalle julkaisut ovat mielenkiintoisimpia, mutta suuri yleisö voisi olla kiinnostunut hankkeita ja yritykset infrastruktuureista.
- Varmistetaan, että suodattimien lukumäärät päivittyvät haun perusteella oikein.
- Kysyttiin, näkyykö hankkeen kokonaisrahoitus vai ainoastaan tietyn rahoittajan. Hankkeiden tiedot ovat rahoittajien toimittamia yksittäisiä rahoituspäätöksiä, eikä niissä ole näin ollen tietoja esim. organisaation omasta rahoituksesta.

7. Tutkimusaineistotietojen tuonti tutkimustietovarantoon (~~Kortelainen Puuska~~) [Liite 6](#)

- Tutkimusaineistojen metatietojen siirtoa tutkimustietovarantoon pyritään edistämään loppuvuoden puolella. Tutkimustietovarantoon siirretään Fairdata-palveluiden METAX-metatietovarannosta saatavat tiedot.
- Yksittäinen tutkija voi siirtää tutkimusaineistojen tietoja suoraan kotiorganisaation, Qvaimen tai METAX API:n kautta.
- METAX myös haravoi tietoja (esim. Tietoarkisto).
- CRIS-järjestelmistä haravointia edistetty Aallon ja JY:n kanssa. Haravoinnin vaatimuksena on ollut pysyvät tunnisteet ja laskeutumissivut.
- Tutkimustietovarantoon ei tallenneta itse aineistoja, mutta tiedot voivat sisältää linkin lähteelle, josta pääsee käsiksi itse aineistoon.
- Aikataulu: Tutkimusaineistojen siirtoa edistetään portaalin julkaisun jälkeen. Tavoitteena on saada tutkimusaineistojen tiedot portaaliin vuoden 2021 alkuun mennessä.
- Kerrottiin, että monissa amk:ssa käytetään Reportronicia, jossa on käytössä aineistotietokanta. Jollain aikataululla aineistojen kuvailutiedot voisivat olla haravoitavissa. Amk:jen aineistoista puuttuu kuitenkin pysyvä tunniste. Tunnisteen hakemisesta voidaan keskustella CSC:n kanssa.
- DOI on annettavissa esim. DataCites-jäsenyyden kautta. DOI:n voi antaa myös lomakkeen avulla. Myös PID-palvelua kehitetään CSC:llä.
- CrossRef-palvelu käytössä JY:llä, ja sieltä mahdollisesti myös DOI annettavissa.

8. Julkaisutilaisuus 9.6.2020 (Haapamäki) [Liite 7](#)

- Julkaisun ajankohta 9.6. sovittu, mutta päätös siitä, pidetäänkö tilaisuus webinaarina vai seminaarina, tehdään myöhemmin.
- Panelistien rekrytointi on vielä kesken. Ehdotettiin, että esiintyjiksi valittaisiin johtoryhmään osallistuvia.

9. Muut asiat

- Ei muita asioita

10. Seuraava kokous 15.6.2020

- Seuraavan kokouksen paikan osalta tarkkaillaan tilannetta suositusten suhteen.

11. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.30.

